

## FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 10/2009 rd

**Regeringens proposition med förslag till lagar om samarbete inom avfallshanteringen och kollektivtrafiken mellan kommunerna i huvudstadsregionen och om ändring av 3 § i avfallslagen och av 1 och 2 § i lagen om kontrollavgift i kollektivtrafik**

### INLEDNING

#### **Remiss**

Riksdagen remitterade den 3 juni 2009 en proposition med förslag till lagar om samarbete inom avfallshanteringen och kollektivtrafiken mellan kommunerna i huvudstadsregionen och om ändring av 3 § i avfallslagen och av 1 och 2 § i lagen om kontrollavgift i kollektivtrafik (RP 80/2009 rd) till förvaltningsutskottet för beredning.

- lagstiftningsråd Auli Valli-Lintu, finansministeriet
- regeringsråd Pekka Kouhia, kommunikationsministeriet
- miljöjurist Leena Eränkö, Finlands Kommunförbund
- förvaltningsdirektör Yrjö Judström, Helsingfors stad
- förvaltningsdirektör Matti Hilli, Huvudstadsregionens samarbetsdelegation SAD.

#### **Lagmotion**

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande motion:

- LM 82/2007 rd — rdl. Raija Vahasalo /saml m.fl.: Lag om ändring av lagen om Huvudstadsregionens samarbetsdelegation, som remitterades till utskottet den 12 oktober 2007.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- arbets- och näringsministeriet
- Nylands förbund
- Esbo stad
- Kervo stad
- Kyrksläatts kommun
- Vanda stad
- Förhandlingsorganisationen för offentliga sektorns utbildade FOSU rf
- Offentliga och privata sektorns funktionsnäringsförbund Jyty, Helsingfors.

#### **Sakkunniga**

Utskottet har hört

## PROPOSITIONEN OCH MOTIONEN

### *Propositionen*

I propositionen föreslår regeringen en lag om samarbete inom avfallshanteringen och kollektivtrafiken mellan kommunerna i huvudstadsregionen. Den nuvarande lagen om Huvudstadsregionens samarbetsdelegation upphävs. Också avfallslagen och lagen om kontrollavgift i kollektivtrafik ändras.

I den föreslagna lagen föreskrivs om skyldighet för fyra kommuner i huvudstadsregionen, dvs. städerna Esbo, Grankulla, Helsingfors och Vanda, att i samarbete sköta avfallshanteringen samt planeringen av kollektivtrafiken och upphandlingen av kollektivtrafiktjänster inom området. Två olika samkommuner ska sköta uppgifterna.

Verksamheten vid Huvudstadsregionens samarbetsdelegation ska fortsätta till utgången av 2009. Delegationens egendom fördelas mellan Esbo, Grankulla, Helsingfors och Vanda som kapitalandelar i samkommunen i förhållande till kommunernas ansvar för tillgångarna och skulderna i Helsingforsregionens samarbetsdelegation, om inte kommunerna kommer överens om något annat i grundavtalet för samkommunen.

Genom den övergångsbestämmelse som föreslås i lagen befrias de mottagande samkommu-

terna från överlåtelseskatt på de aktier i ett fastighetsaktiebolag som överförs till dem, när bolagets lokaler används av Huvudstadsregionens samarbetsdelegation. Enligt förslaget ska överlåtelseskatt inte heller betalas för andra aktier.

Avfallslagen och lagen om kontrollavgift i kollektivtrafik ändras så att hänvisningarna till Huvudstadsregionens samarbetsdelegation ersätts med hänvisningar till den samkommun som sköter uppgiften i fråga.

Lagen om samarbete inom avfallshanteringen och kollektivtrafiken mellan kommunerna i huvudstadsregionen avses träda i kraft så snart som möjligt hösten 2009, dock så att lagens bestämmelser, med undantag för bestämmelsen om upprättande av en slutredovisning, tillämpas från ingången av 2010. De övriga lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2010.

### *LM 82/2007 rd*

I lagmotion LM 82/2007 rd föreslås att lagen om Huvudstadsregionens samarbetsdelegation ska ändras så att delegationen utöver Helsingfors, Esbo, Grankulla och Vanda också ska omfatta de kommuner som på ansökan har antagits som medlemmar.

## UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

### *Motivering*

#### *Allmänt*

Genom den föreslagna lagen om samarbete inom avfallshanteringen och kollektivtrafiken mellan kommunerna i huvudstadsregionen ska det inrättas två samkommuner, den ena för avfallshanteringen och den andra för kollektivtrafiken. Dessutom ingår det tekniska ändringar i två andra lagar.

Enligt förvaltningsutskottet är det utmärkt att samarbetet i huvudstadsregionen som regeringen föreslår byggs upp utifrån särskilda uppdrag

och att de två samkommunerna kan få tydliga uppdrag. Det är befogat att samla planeringen av kollektivtrafiken i regionen under en enda organisation. Också inom hanteringen av kommunalt avfall kommer det att bli ännu viktigare att kommunerna samarbetar regionalt.

Enligt 1 § om tillämpningsområdet är lagen förpliktande bara för kommunerna i huvudstadsregionen, alltså för Esbo, Grankulla, Helsingfors och Vanda som också nämns särskilt i lagen om Huvudstadsregionens samarbetsdelegation (1269/1996) som ska upphävas. Enligt 5 § ska också andra kommuner än de i huvudstadsregionen

nen kunna vara medlemmar i samkommunerna. De får ingå avtal om att vara medlemmar i samkommunerna för avfallshantering och kollektivtrafik. Kommunerna har inga större fördelar av att bli nämnda i 1 § än av att ingå avtal. Det skulle tvärtom leda till att tillämpningsområdet måste ändras varje gång en ny kommun vill ingå samarbetet.

För effektiv kollektivtrafik och centralt organiserad avfallshantering i huvudstadsregionen är det av största vikt att också andra kommuner än de som nämns i lagen ingår avtal om medlemskap i samkommunerna.

#### *Personalens ställning*

Personalens villkor läggs fast genom en övergångsbestämmelse. De anställda vid samarbetsdelegationen föreslås bli överförda till de nya samkommunerna och överföringen betraktas som överlåtelse av rörelse enligt arbetsavtalslagen (55/2001) och lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003). Löne-, semester- och pensionsförmåner påverkas inte av att de byter arbetsgivare.

Det är angeläget att också de arbetstagare och tjänsteinnehavare som inte byter arbetsgivare får tryggade villkor, påpekar utskottet.

#### *Övergångsperioden*

Propositionen (RP 80/2009 rd) har beröringspunkter med regeringens proposition med förslag till kollektivtrafiklag och till lagar om ändring av vissa lagar som har samband med den (RP 110/2009 rd) som för närvarande behandlas

i kommunikationsutskottet. I 62 § i kollektivtrafiklagen ingår övergångsbestämmelser om giltighetstiden för trafiktillstånd och avtal. Enligt dem kan trafikeringsavtalen för övergångsperioden i de kommuner i Helsingforsområdet som inte ingår i samkommunen för kollektivtrafiken sägas upp först flera år efter att propositionen om samarbetet kring avfallshanteringen och kollektivtrafiken har trätt i kraft.

Utskottet noterar att bestämmelsen kan sätta käppar i hjulen för en breddning av samkommunen för kollektivtrafik innan övergångsbestämmelserna i 62 § i kollektivtrafiklagen upphör att gälla. Därmed kan det bli svårare att planera och organisera kollektivtrafiken i Helsingforsområdet i större och mer rationella enheter.

Följaktligen anser utskottet att propositionen är nödvändig och rationell. Utskottet tillstyrker lagförslag 1—3 utan ändringar.

#### **LM 82/2007 rd**

Genom det första lagförslaget upphävs lagen om Huvudstadsregionens samarbetsdelegation inklusive senare ändringar. Därför föreslår utskottet att lagmotionen avvisas.

#### ***Förslag till beslut***

Med stöd av det ovan anförda föreslår förvaltningsutskottet

*att lagförslag 1—3 godkänns utan ändringar och*

*att lagmotion LM 82/2007 rd förkastas.*

**FvUB 10/2009 rd — RP 80/2009 rd**

Helsingfors den 1 oktober 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Tapani Tölli /cent

vordf. Tapani Mäkinen /saml

medl. Thomas Blomqvist /sv

Juha Hakola /saml

Lasse Hautala /cent

Rakel Hiltunen /sd

Pietari Jääskeläinen /saf

Oiva Kaltiokumpu /cent

Timo V. Korhonen /cent

Valto Koski /sd

Outi Mäkelä /saml

Petri Pihlajaniemi /saml

Raimo Piirainen /sd

Lenita Toivakka /saml

Unto Valpas /vänst

ers. Satu Taiveaho /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Tuula Sivonen.